

Harbans Lal, etc. v. State of Punjab, etc. (Sodhi, J.)>

ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ। ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤਲਾਕ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1 ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਦੇ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਰਸ਼ਣ।

(6) ਅੱਗੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਐਲ. ਸਰੀਨ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਖੋਜ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਾ ਪਤੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, 16 ਜਨਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਗਲਤ ਅਤੇ ਗਲਤ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਡਰਦੇ ਹਾਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਸ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਖੋਜ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧ ਖੋਜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਖੋਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ..

(7) ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(8) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੁੰਝ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ।

ਐਚ.ਆਰ.ਸੋਢੀ ਜੇ.

ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1970 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 363.

27 ਜੁਲਾਈ 1970

ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ (III of 1911)- ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣ ਨਿਯਮ (1952) — ਨਿਯਮ 8-J (2), 8-JJ, 8-L ਅਤੇ 10 — ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਚੋਣਾਂ—ਹਰ ਸਾਲ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਸੋਧ—ਕੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ—ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਤਾਜ਼ਾ ਚੋਣ—ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ—ਕੀ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਰੂਲਜ਼ 1952 ਦੇ ਨਿਯਮ 8-ਜ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਵਿਚ ਮਿਉਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸਿਰਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਲ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਇਸ ਭੁੱਲ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 8-ਜ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁੱਖ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮ 8-ਜੇ ਦੇ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਰੋਲ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਤੀਬਰ ਜਾਂ ਸਖਿਪ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੀਬਰ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਖਿਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰੋਲ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਸੋਧਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਿਯਮ 8-ਜ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਰ ਸਾਲ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਸੁਧਾਰੀ ਕਰਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। (ਪ?ਰਾ ਪ)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਚੋਣ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਲੈਣ ਤੱਕ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਗਲੇ ਕਦਮਾਂ ਤੱਕ। ਜਦੋਂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨਵੇਂ ਮਿਉਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਡੀ- ਪੁਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵੀ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਮੰਗੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। (ਪ?ਰਾ ੬)।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮਈ, 1969 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਮੁਨੀਪਲ ਕਮੇਟੀ ਖਰੜ ਦੀ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 8 ਅਤੇ 10 ਤੋਂ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਦਾਮਸ, ਮਨਾਹੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਕਤ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 5 ਅਤੇ 6 ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ।

ਸੀ.ਐਲ.ਐਲ. ਅਖਨਪਾਲ , ਇੱਕ ਵਕੀਲ , ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ।

ਐਸ.ਐਲ.ਏ. ਹਲੂਵਾਲੀਆ , ਇੱਕ ਵਕੀਲ , ਆਰ ਐਸਪੋਡੈਟ ਨੰਬਰ 6 ਲਈ । ਅਤੇ ਏ.ਐਸ.ਬੀ. ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ. , ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ (ਪੰਜਾਬ) ਹੋਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਚ.ਆਰ.ਐਸ.ਓਧੀ , ਜੇ.- (1) ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮ ਕਮੇਟੀ , ਖਰੜ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਪੜ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਮੇਟੀ ਕਹੇ ਜਾਂਦੇ) ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 5 ਅਤੇ 6 ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ; ਕਸਬੇ ਦੇ ਵਾਰਡ ਨੰ. 8 ਅਤੇ 10 ਤੋਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਵੋਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 1 ਤੋਂ 4 ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹਨ।

ਸਾਲ 1969 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ ਤਾਂ ਦੋ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਕਈ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਲਈ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ।

(2) ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸੀ.ਐਲ.ਲਖਨਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਵਾਰਡ ਨੰ: 10 ਤੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਮੋਹਨ ਲਾਈ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰੋਪੜ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਇਕ 3. ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵਾਰਡ ਨੰ: 8 ਅਤੇ 10 ਦੀਆਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਝੂਠਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਲਖਨਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ

Harbans Lal, etc. v. State of Punjab, etc. (Sodhi, J.)>

ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੁਝ ਤੱਥ ਦੱਸਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

(3) ਸੰਨ 1967 ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1967 ਦੀਆਂ ਦੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ. 2010 ਅਤੇ 2011 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 13 ਮਾਰਚ, 1968 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ 30 ਜਨਵਰੀ, 1969 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕੇਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਨ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹਦਾਇਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 8 ਅਤੇ 10 ਤੋਂ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਚ ਹੀ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ :-

- (1) ਕਿ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ 1967 ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੂਚੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ; ਅਤੇ
- (2) ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3, ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਲ 1967 ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ।

(5) ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਦੋਵੇਂ ਦਲੀਲਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਪੁਨ-ਜੇਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1911 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣ ਨਿਯਮ, 196[^] (ਇੱਥੇ ਨਿਯਮ ਕਹਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਂ ਸਬੰਧਤ ਹਲਕੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਹਲਕੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਕਤ ਹਲਕੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ 10 ਅਧੀਨ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਨਵੀਂ ਸੂਚੀ ਨਿਯਮ 8-ਏ ਤੋਂ 8-ਕੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ। ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਮੁੱਢਲੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਲ 1967 ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 1968 ਅਤੇ 1969 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਇਸੇ ਦਿਨ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਸਾਲ 1967 ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਦਾ ਆਧਾਰ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨਿਯਮ 8-ਏ ਤੋਂ 8-ਜੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੀਪੇਅ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਜਨਤਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ। ਨਿਯਮ 8-J (3) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

“8-J (2) ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੁਨਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਰੋਲ, ਜੋ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਜੋੜਾਂ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਰੀਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਨਿਰੰਤਰ ਕਾਰਵਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।”

ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸਿਰਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਲ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਇਸ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਜੋ ਨਿਯਮ 8-JJ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 8-J ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਰ ਹਲਕੇ ਲਈ ਰੋਲ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਸੋਧਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਤੀਬਰ ਜਾਂ ਸੋਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬੇਕਾਰ ਹੈ। ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਇਕੱਲਤਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਹੈ ਜੋ ਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਨਿਯਮ 8-ਜੇਜੇ ਝੁਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਰੋਲ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੀਬਰ ਜਾਂ ਸੋਧ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੀਬਰ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਬਣਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।) ਬੇਅਸਰ ਅਤੇ ਅਯੋਗ। ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਪਰਿਵਰਤਨ, ਜੋ ਵੀ ਮੁੱਖ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਸੁਧਾਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੇ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ 8-L ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਕਿਸੇ ਹਲਕੇ ਦੀ ਅੰਤਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ

ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੋਣਾਂ। ਚੋਣ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਉਸ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੇ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1969 ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 8-ਐਲ ਅਧੀਨ ਸਬੰਧਤ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਾਲ 1969 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ 1967 ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੂਚੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(6) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਲਈ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਬਰਾਬਰ ਤਾਕਤ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਾਰਡ ਨੰ: 8 ਅਤੇ 10 ਤੋਂ ਨਵੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10 ਤਹਿਤ ਨਵੇਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਲਖਨਪਾਲ ਨੇ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਖਿੱਚਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਾਲ 1967 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। 'ਚੋਣ' ਸ਼ਬਦ ਵਿਆਪਕ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। , ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਲੈਣ ਤੱਕ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ। ਜਦੋਂ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵੀ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਮੰਗੇ ਜਾਣ।

(7) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਬੋਝੇ ਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੀ ਇਕੋ-ਇਕ ਉਪਾਅ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਸਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸ੍ਰੀ ਲਖਨਪਾਲ ਨੇ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਅੱਜ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਕਾਫੀ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 1 ਜਨਵਰੀ, 1967 ਨੂੰ 21 ਸਾਲ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ 1 ਜਨਵਰੀ, 1969 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰ ਕੋਈ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਵੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ 8-L ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲਾ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਾਫ਼ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਾਰਡ ਨੰ: 8 ਅਤੇ 10 ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਨੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ 'ਤੇ ਨਕਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਜੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਖਤਿਆਰੀ ਉਪਾਅ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਸਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(8) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੈਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ

ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਐੱਸ.ਜੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ